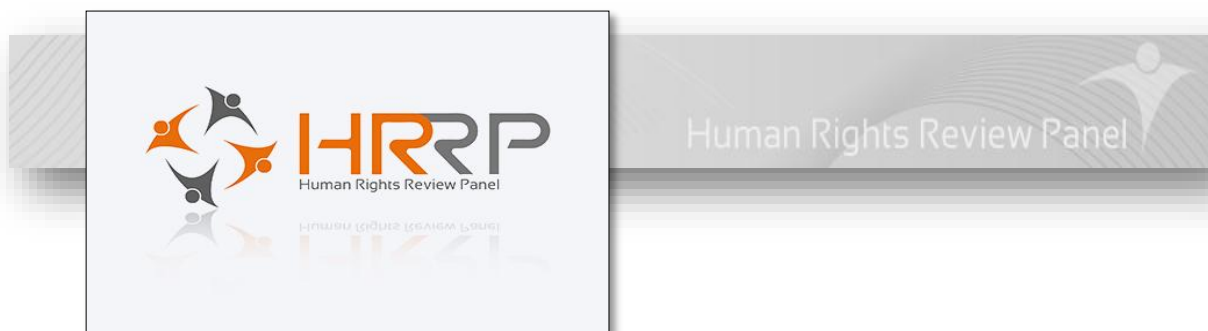

Komisija za razmatranje ljudskih prava

Misija vladavine prava Evropske Unije

Kosovo

Godišnji izveštaj za 2020. godinu

Od 01. januara do 31. decembra 2020. godine

Komisija za razmatranje ljudskih prava- Sekretarijat

Ul. Rrustem Statovci br. 29 – 10000 Priština – Kosovo

Tel: +383 (0) 38 28 2207

Email: office@hrrp.eu

www.hrrp.eu

Predgovor

Aktivnosti Komisije tokom 2020. godine

Ovo je jedanaesti godišnji izveštaj Komisije za razmatranje ljudskih prava (čitaj: Komisija ili KRLJP), koji obuhvata period od 01. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine.

Ovaj izveštaj je komisija pripremila i predstavila Misiji, članicama EU i državama koje doprinose i opštoj javnosti sa ciljem raspodele informacija o razvoju prakse rada i aktivnostima Komisije.

Tokom izveštajnog perioda, Komisija je održala četiri (4) zasedanja i usvojila ukupno sedamnaest (17) odluka za trinaest (13) slučajeva.

Kao što je to bio slučaj generalno, 2020. godinu Komisija je obeležila posledicama Covid-19. Međunarodna ograničenja putovanja i mere socijalnog udaljavanja na Kosovu primorali su Komisiju, a posebno Sekretarijat, da reorganizuje svoj rad i metode. Tri (3) od četiri (4) sednice Komisije održane 2020. godine održane su, dakle, putem video veze (4. juna 2020., 20. oktobra 2020. i 11. decembra 2020).

Sednice Komisije održavane na daljinu bile su pažljivo pripremljene kako bi se osiguralo da *online* razmatranja budu što efikasnija. Uprkos izazovima, Komisija je donela sedamnaest (17) odluka tokom tog perioda. To uključuje osam (8) odluka o osnovanosti; sedam (7) odluka o prihvatljivosti; i dve (2) prateće odluke.

Iako je nekoliko aktivnosti informativne kampanje Komisije moralo da se odloži zbog preovlađujućih okolnosti, Komisija je na Međunarodni dan ljudskih prava (10. decembra 2020) pokrenula prvi u nizu kratkih informativnih video zapisa o svom radu.

Nastale okolnosti su posebno pogodile Sekretarijat te se stoga moraju se pohvaliti njihovi napori, prilagodljivost i snalažljivost pokazani tokom tog teškog vremenskog perioda.

Predmeti pred Komisijom

Tokom 2020. godine, registrovana je jedna (1) nova žalba. Komisija je okončala dva (2) slučaja, i oba je proglasila neprihvatljivim.

Do 31. decembra 2020. godine, broj slučajeva na čekanju je iznosio dvadeset četiri (24). Od toga, trinaest (13) slučajeva je bilo gde se povreda prava žalioca utvrdila i ostali su otvoreni i predmet su dalje procene sprovođenja preporuka od strane Šefa Misije.

Od dvadeset četiri (24) slučajeva na čekanju, dvadeset (20) se tiču predmeta prisilnih nestanaka tokom i nakon sukoba na Kosovu 1998-1999. godine. Svi ovi slučajevi su na početku prosleđeni Šefu Misije EULEX još u decembru 2017. godine. Nikakav pomak nije načinjen povodom ovih slučajeva tokom 2018. godine u velikoj meri zbog procesa rekonfiguracije unutar Misije. Tokom 2019 i 2020, za devetnaest (19) slučajeva pristigli su odgovori od strane Šefa Misije. Krajem 2020. godine, ostao je samo jedan (1) slučaj prisilnog nestanka koji još uvek čeka na prvi odgovor od strane Šefa Misije. Prema rečima Misije, postoji informacija povodom ovog preostalog slučaja koja zahteva prethodno odobrenje od strane lokalnih vlasti pre nego se dostavi Komisiji.

Slučajevi „nestalih osoba“ (ili prisilnog nestanka) datiraju iz sukoba 1998-1999 ili njegovih neposrednih posledica, vremena kada Misija još nije postojala. U početku su ovi slučajevi spadali pod

odgovornošću UNMIK-a pre nego što su prešli pod odgovornost Misije vladavine prava Evropske Unije, EULEX Kosovo (u daljem tekstu: Misija) kada je Misija stvorena 2008. godine. Ovi slučajevi su simbolični za rad misije, ali i njenih neuspeha. Iz žalbi koje su stigle pred Komisijom sve je očiglednije da je Misija zakazala u svojim naporima da donese pravdu i odgovornost za preživeli rođake nestalih. Deceniju je misija bila odgovorna za istragu tih slučajeva. Iako se suočila sa velikim izazovima i poteškoćama, takođe nije uspela da ispuni svoje obaveze u pogledu ljudskih prava u vezi sa tim slučajevima. Neki od nedostataka koje je Komisija primetila bili su sistemski. Oni pokazuju nedostatak planiranja i interne koordinacije, nedostatak vizije, nedostatak potrebne politike u vezi sa slučajevima koji uključuju navode o teškim kršenjima ljudskih prava, nedostatak adekvatnog određivanja prioriteta i opšti nedostatak usredsređenosti. Takođe pokazuju nerazumevanje prema obavezama Misije u pogledu ljudskih prava, posebno u njenim operacijama.

Misija takođe nije uspela da u potpunosti reši nedostatke i propuste koji su preostali od Misije UNMIK koja joj je prethodila. To je prouzrokovalo da neki UNMIK-ovi neuspesi budu *ubačeni* u Misiju i održani. Kao rezultat, istražen je samo mali deo slučajeva „nestalih osoba“ koji su bili u nadležnosti Misije i za koje je po zakonu o ljudskim pravima Misija bila obavezana da sprovede istragu. Velika većina njih ostala je netaknuta.

U tom pogledu takođe zabrinjava neuspeh Misije da uspostavi komunikacionu politiku koja bi joj omogućila da komunicira sa rođacima i preživelim članovima porodica nestalih. Porodicama je preostalo da same pokušaju da pronađu informacije, s tim što je Misija veoma retko bila uključena ili efikasna u pružanju pomoći.

Kao rezultat, nakon dve decenije i nakon dve međunarodne misije, situacija nestalih na Kosovu je i dalje gotovo na istoj tački kao i neposredno posle sukoba što se tiče ljudskih prava i odgovornosti. Situacija je takva uprkos najboljim naporima i sve većem broju odluka komisije po tom pitanju.

Preporuke Komisije u vezi sa slučajevima koji se odnose na nestale osobe Misija je sproveda samo delimično. Dva razloga su posebno problematična u tom pogledu. Prvi je neprekidno odbijanje Misije da prizna činjenicu da je prekršila osnovna prava podnosilaca žalbe uprkos tome što je Komisija to utvrdila i uprkos činjenici da je ova stvarnost neizbežna. Čini se da je ovo odbijanje motivisano zabrinutošću Misije da bi mogla biti pravno odgovorna ako bi priznala tu činjenicu. Po mišljenju Komisije, ta zabrinutost je teoretska, a ne stvarna. Dalje, čak i da je stvarna, bila bi velika ironija da će Misija preduzeti korake da sebe učini neodgovornom kada je njen mandat da osigura odgovornost za druge. Komisija će nastaviti da donosi propratne odluke u slučajevima gde je Misija prekršila svoje obaveze prema ljudskim pravima u pogledu istrage nestalih osoba i onda kada Misija nije sproveda preporuke koje je ista dala, kao što je preporuka da Misija prizna svoje propuste i odgovornost.

Novi mandat Misije i uticaj istog na rad Komisije

Novi revidirani mandat za Misiju EULEX Kosovo usvojen je Odlukom Saveta CFSP 2018/856 od 8. juna 2018. godine. Na snagu je stupio 15. juna 2018. godine.

Pod svojim novim mandatom, EULEX Kosovo sprovodi sistematski, tematski i *ad hoc* monitoring „odabranih slučajeva i suđenja u kosovskom pravosudnom sistemu, uključujući ali ne ograničavajući se na primopredaju EULEX-ovih slučajeva.“ Odabir slučajeva koje treba pratiti usredsređen je na slučajeve koji su skloni političkim mešanjima, osetljive među-etničke prirode, u vezi sa ljudskim pravima ili kako bi se osiguralo nasleđe EULEX-a. Na osnovu tih monitoring aktivnosti, Misija pruža svoje procene i zaključke kosovskim institucijama i ostale relevantne aktere EU informiše o tim aktivnostima. Takođe zadržava mali broj izvršnih nadležnosti u vidu zaštite svedoka, kriminalnoj obaveštajnoj službi i održavanju javnog reda kao drugi odgovorni pored kosovske policije.

Druga glavna briga Komisije, u pogledu slučajeva „nestalih osoba“, odnosi se upravo na novi i poslednji mandat Misije. Taj mandat, barem Komisiji, nije potpuno jasan u tome šta je Misija ovlašćena da radi. Iz postupaka Misije koji su predloženi Komisiji očigledno je - mada ne nužno i iz njenih podnesaka Komisiji - da je Misija kada je voljna da to učini ona može da učini mnogo više od „posmatranja“ i „praćenja slučajeva“. Suprotno tome, čini se da prevladava znatno uže tumačenje mandata kada Komisija od Misije zatraži da ispravi kršenja osnovnih prava koja su pripisana Misiji. U tom kontekstu je važno da Misija osigura, tumačeći skup i prirodu svog mandata, da to čini u svetlu svojih obaveza i u potpunosti razmotrivši svoje obaveze u pogledu ljudskih prava koje su neprekidne. Kao rezultat toga, Komisija je pozvala Šefa Misije da pažljivo pregleda skup Mandata Misije u svetlu njenih kontinuiranih i sveobuhvatnih obaveza vezanih za ljudska prava. To naročito uključuje potrebu da se –

- a. Pronaći načine za potpuno i efikasno otklanjanje kršenja prava koja se pripisuju Misiji;
- b. Naći načine kako da se osigura da slučajevi „nestalih osoba“ koji su bili u nadležnosti deceniju sada ne budu napušteni, već da će biti istraženi.

Čvrsto je mišljenje Komisije da Misija ne bi smela, i ne bi joj trebalo dozvoliti, da se sada sakrije iza svog novog mandata i efikasno „opere ruke“ od slučajeva s kojima se svojom krivicom nije uspela pozabaviti. Njeno nasleđe i reputacija bi u velikoj meri bili narušeni ako bi se to dozvolilo.

Komisija se stoga nada da će nova godina doneti novi entuzijazam i obnovljenu energiju unutar Misije kako bi ispunila svoje obaveze u pogledu ljudskih prava i da pronađe efikasnije načine za rešavanje ranijih kršenja.

Guénaél Mettraux
Predsedavajući član
Komisija za razmatranje ljudskih prava

Tabela sa sadržajem

Predgovor.....	2
1. Regulatorni okvir rada	6
1.1. Odluka Saveta CFSP 2018/856 od 8. juna 2018. godine	6
1.2. Udruženi postupak Saveta 2008/124/CFSP koji datira od 04. februara 2008. godine, Misije vladavine prava Evropske unije na Kosovu, EULEX Kosovo	6
1.3. Koncept odgovornosti EULEX-a na Kosovu – Komisija za razmatranje ljudskih prava, Generalni sekretarijat Saveta, Brisel od 29. oktobra 2009. godine	6
1.4. Primenljivi međunarodni instrumenti za ljudska prava	7
1.5. Pravilnik o radu	7
1.6. Revidirano i ubrzano razmatranje slučajeva	8
2. Broj slučajeva i predmetno pitanje žalbi	8
2.1. Broj slučajeva i statistike	8
2.2. Predmetno pitanje žalbi	9
2.3. Sednica Komisije	9
3. Praksa rada	9
3.1. Uvod	9
3.2. Odluke o osnovanosti	10
3.3. Odluke o prihvatljivosti	12
3.4. Odluke na zahtev za reviziju	13
3.5. Propratne odluke	13
4. Druge aktivnosti Komisije	14
4.1. Sastanci	14
4.2. Javna informativna kampanja 2020. godine	14
4.3. Uvodna obuka	15
4.4. KRLJP na internetu	15
5. Komisija i sekretarijat	15
5.1. Članovi Komisije	15
5.1.1. Predsedavajući član	15
5.1.2. Članovi do 31. decembra 2020. godine	16
5.2. Sekretarijat	17
6. Operativna i administrativna pitanja	18
6.1. Budžet	18
6.2. Kadrovska pitanja	18
7. Zaključci i preporuke	18
7.1. Opšta razmatranja	18
7.2. Mandat Misije	19
7.3. Priznanje povreda ljudskih prava od strane EULEX-a	21
7.4. Program reparacije	21

7.5.	Slučajevi prisilnog nestanka	21
7.6.	Kraj Misije i ljudska prava	22
ANEKS 1	Statistike 2010 - 2020	23
ANEKS 2	Tabela sa odlukama o povredama prava i propratnim odlukama – 31. decembar 2020. godine	24
ANEKS 3	Odluke Komisije 2010-2020	25

1. Regulatorni okvir rada

Pravni osnov za delovanje Misije vladavine prava Evropske unije na Kosovu, EULEX Kosovo (u daljem tekstu: Misija), proizilazi generalno iz Rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999) od 10. juna 1999. godine i posebno je predviđen odlukama Evropskog Saveta Evropske Unije. Ove odluke Saveta služe za primenu Zajedničke bezbednosne i odbrambene politike (ZBOP) Evropske Unije.

1.1. Odluka Saveta CFSP 2018/856 od 8. juna 2018. godine

U ovom trenutnom mandatu shodno izmenama Odlukom Saveta CFSP 2018/856, EULEX na Kosovu nadgleda odabrane slučajeve i suđenja u krivičnim i građanskim pravosudnim kosovskim institucijama. Ovo uključuje, ali nije ograničeno na to, slučajeve koji su predati nadležnim kosovskim institucijama. Štaviše, EULEX Kosovo zadržava ograničen broj izvršnih ovlašćenja, između ostalog, u vezi sa zaštitom svedoka, kriminalističke informativne službe i održavanja javnog reda kao drugo reagujući u kosovskim vlastima.

1.2. Udruženi postupak Saveta 2008/124/CFSP koji datira od 04. februara 2008. godine, Misije vladavine prava Evropske unije na Kosovu, EULEX Kosovo

Udruženi postupak Saveta jeste izvor autoriteta i vlasti Misije EULEX-a na Kosovu. Njime se utvrđuje mandat EULEX-a i, između ostalog, navodi se njihova odgovornost za ljudska prava u članu 3. (i): *“osigurati da sve njihove aktivnosti poštuju međunarodne standarde vezane za ljudska prava i rodnu ravnopravnost”*.

1.3. Koncept odgovornosti EULEX-a na Kosovu – Komisija za razmatranje ljudskih prava, Generalni sekretarijat Saveta, Brisel od 29. oktobra 2009. godine

Osnivanje jednog nezavisnog, efektivnog, transparentnog mehanizma odgovornosti za ljudska prava je smatrano osnovnom potrebom za EULEX Kosovo kao misiju vladavine prava, kojoj su dodeljene određene ograničene izvršne funkcije. Kao jedan spoljni mehanizam odgovornosti služiće kao dopuna za opštu odgovornost EULEX-a na Kosovu, kao što je definisano šemom osiguranja odgovornosti trećih lica i internim disciplinskim mehanizmom EULEX-a.

Prema tome, Koncept odgovornosti utvrđuje mandat Komisije da: *razmatra žalbe bilo koje osobe, osim zaposlenih u misiji EULEX Kosovo, koja tvrdi da je žrtva povrede ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja izvršnog mandata misije EULEX Kosovo.*¹

Međutim, prema Konceptu o odgovornostima Komisija nema pravnu nadležnost u pogledu kosovskih sudova. Činjenica da sudije EULEX-a sede na klupi određenog suda na Kosovu ne menja prirodu tih sudova, kao kosovskih sudova.

Komisija je usvojila svoj Pravilnik o radu 10. juna 2010. godine, datuma od kada je postala zvanično ovlašćena da prima žalbe. Komisija je izmenila svoja pravila 21. novembra 2011. godine, 15. januara 2013. godine, 15. januara 2019. godine i ponovo 11. decembra 2019. godine.

1.4. Primenljivi međunarodni instrumenti za ljudska prava

Shodno odredbama iz koncepta odgovornosti, Komisija može da uzme u obzir žalbe koje se odnose na povrede, između ostalog, sledećih instrumentima za zaštitu ljudskih prava:

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (1948)
- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (Konvencija, 1950)
- Konvencija o eliminisanju svih oblika rasne diskriminacije (CERD, 1965)
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (CCPR, 1966)
- Međunarodnog pakta o ekonomskim, društvenim i kulturnim pravima (CESCR, 1966)
- Konvencija o eliminisanju svih vrsta diskriminacije nad ženama (CEDAW, 1979)
- Konvencija protiv mučenja i drugog okrutnog, nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CAT, 1984)
- Međunarodna konvencija o pravima deteta (CRC, 1989)

U praksi, žalbe koje su do sada podnete uglavnom se zasnivaju na članovima Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP) i njenim protokolima. Određen broj istih se zasniva i na odredbama Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, međunarodnim poveljama i drugim instrumentima za ljudska prava. Reference su takođe urađene i u određenom broju slučajeva sa praksom rada Inter-Američkim Sudovima za ljudska prava, Ženevskim Konvencijama, i sa Rimskim Statutom Međunarodnog Krivičnog Suda.

1.5. Pravilnik o radu

Kao posledica stupanja na snagu Odluke Saveta CFSP 2018/856 dana 15. juna 2018. godine, mandat i sastav Komisije za razmatranje ljudskih prava je takođe promenjen. Kako bi se ove promene odrazile bilo je potrebno izmeniti i dopuniti Pravilnik o radu.

Dana 15. januara 2019. godine, Komisija je usvojila svoj izmenjen i dopunjen Pravilnik o radu kako bi se uskladila sa izmenama u mandatu Misije i potrebi da se ponovo sastavi Komisija.

Dana 11. decembra 2019. godine, Komisija je usvojila dopunu u pravilu 43 Pravilnika o radu, kako bi omogućila obema stranama u žalbi da budu u mogućnosti da podnesu zahtev za reviziju nalaza u odluci Komisije, pod okolnostima kada nove informacije izađu na videlo a koje u vreme kada je Komisija donela svoju inicijalnu odluku nisu bile dostupne.

¹ Koncept odgovornosti je deo Operativnog Plana EULEX-a i prema tome se smatra poverljivim dokumentom tako da nije dostupan javnosti. Prema tome, Komisija nema pravo da otkriva detalje istog.

Pravilnik o radu je dostupan na engleskom, albanskom i srpskom jeziku na internet stranici Komisije na: <https://hrrp.eu/reference-documents.php>.

1.6. Revidirano i ubrzano razmatranje slučajeva

Dopisom od 18. septembra 2020. godine, Komisija je obavestila Šefa Misije EULEX-a da su, zbog pandemije korona virusa i mera usvojenih za ublažavanje njenih efekata, prouzrokovana kašnjenja u procesuiranju žalbi koje su u toku pred Komisijom kao i u komunikaciji između Komisije i podnosilaca žalbi u kašnjenju.

Stoga je Komisija odlučila i obavestila Misiju da će, kako bi se ubrzala obrada nerešenih slučajeva, počev od kraja godine, Komisija generalno odlučivati istovremeno o pitanjima prihvatljivosti i osnovanosti.

2. Broj slučajeva i predmetno pitanje žalbi

2.1. Broj slučajeva i statistike

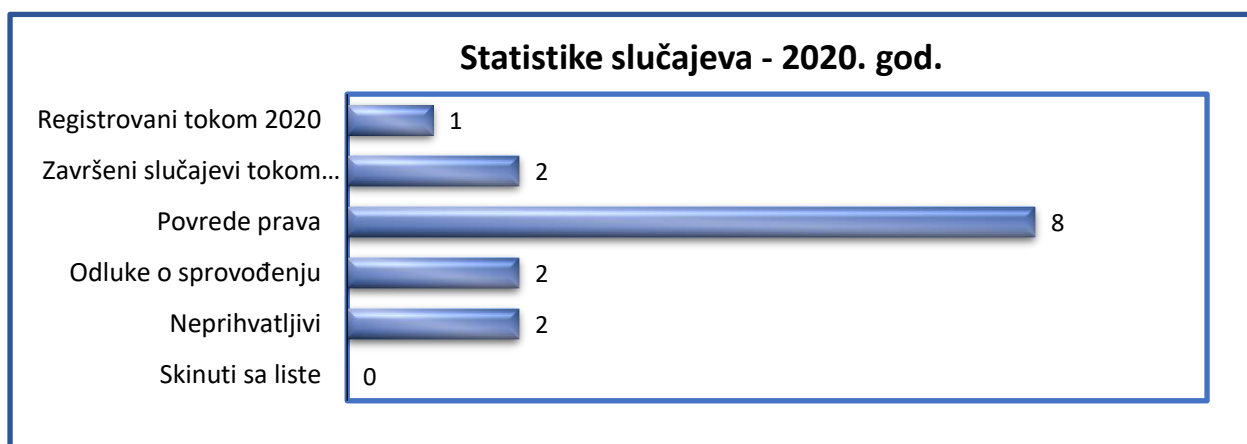
Komisija je primila jednu (1) novu žalbu tokom 2020. godine.

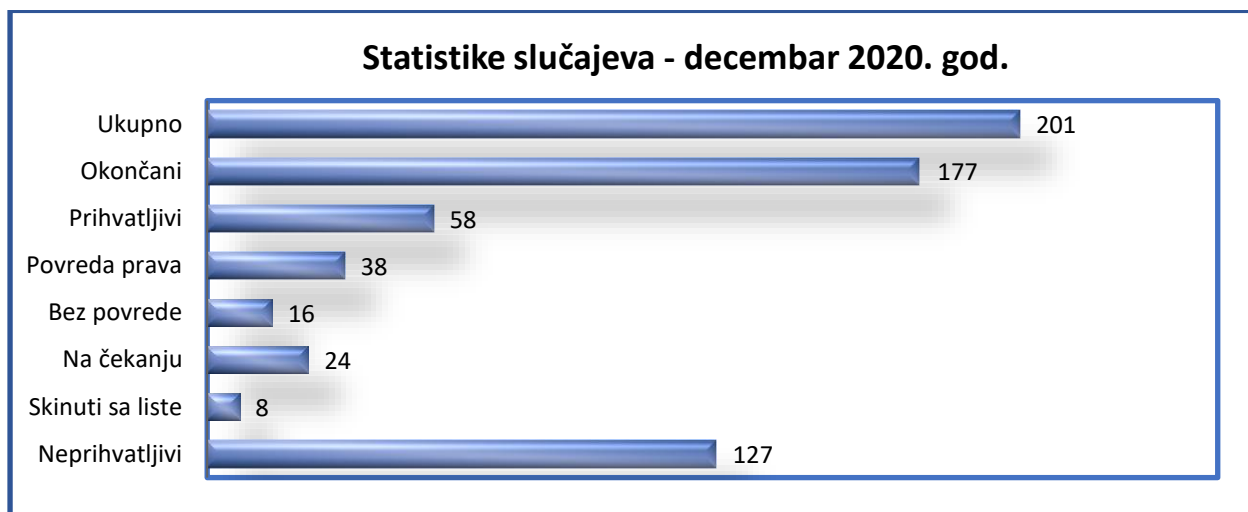
Komisija je okončala dva (2) slučaja i zaključila da su oba ova slučaja neprihvatljiva.

Komisija je pet (5) slučajeva proglasila prihvatljivim i našla da je Misija prekršila ljudska prava podnosilaca žalbi u osam (8) slučajeva.

Usvojene su propratne odluke za dva (2) slučaja, gde Komisija nastavlja da vrši procenu sprovođenja preporuka koje je dala.

Broj slučajeva na čekanju bio je do 31. decembra 2019. godine dvadeset i četiri (24).

2.2. Predmetno pitanje žalbi

Žalbe koje su ispitivane od strane Komisije tokom 2019. godine uglavnom su se odnosile na slučajeve prisilnih nestanaka, koji su se desili ili tokom ili odmah nakon sukoba na Kosovu 1998-1999. godine. Žalbe se odnose uglavnom na navode o kršenju prava na život u skladu sa svojim proceduralnim delom, i na pravo na slobodu od mučenja, nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja usled patnje nastale nestankom i nedostatkom jedne efikasne istrage, što je garantovano članovima 2 i 3 Evropske Konvencije za ljudska prava i osnovne slobode.

Jedna od žalbi ispitanih tokom 2020. godine odnosila se na trenutni mandat Misije, jer se odnosi na podršku suđenjima za ratne zločine. Žalba se posebno odnosila na način na koji je Misija postupala sa svedokom na suđenju za ratne zločine i pravo na slobodu od mučenja, nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja kao rezultat patnje izazvane tim postupanjem, zagarantovanu članom 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

2.3. Sednica Komisije

Tokom 2020. godine, Komisija za razmatranje ljudskih prava održala je četiri sednice. Zbog ograničenja u putovanju i mera društvene distance stavljenih na snagu od 15. marta 2020. godine, kako bi se ublažila pandemija korona virusa, tri sednice održane su elektronskim putem, kako je omogućeno *Pravilom 13. Razmatranja, Paragraf 3. Pravilnika o radu*.

- 44 Sednica: 12, 13 i 14. februar 2020. god.;
- 45 Sednica: 4. jun 2020. god.;
- 46 Sednica: 20. oktobar 2020. god.; i
- 47 Sednica: 11. decembar 2020. god..

3. Praksa rada

3.1. Uvod

Komisija je nastavila sa razvojem svoje prakse rada i donela je jedan broj odluka osnovanosti i o prihvatljivosti tokom perioda obuhvaćenog izveštajem.

Komisija se prilikom razmatranja žalbi tokom ovog perioda izveštavanja uveliko oslanjala na Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (EKLJP), sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP), ali takođe je i izvukla pouke od drugih međunarodnih instrumenata, i odluka i izjava relevantnih organa za monitoring. Ovo uključuje međunarodne konvencije za ljudska prava Ujedinjenih Nacija i relevantne mehanizme za monitoring, Inter-Američke Konvencije za ljudska prava (i slične prakse rada), kao i praksu rada Savetodavne komisije za ljudska prava Ujedinjenih Nacija UNMIK, svoju ličnu praksu rada kao i na primenljive zakone na Kosovu.

Pored toga, Komisija je donela određen broj propratnih odluka na prethodne odluke o osnovanosti. Mogućnost Komisije da proprati svoje preporuke je veoma važan element njene normativne strukture u meri u kojoj joj omogućava da se uveri da su njene preporuke uredno i potpuno uzete u obzir od strane Misije i da su sprovedene u najvećoj mogućoj meri.

3.2. Odluke o osnovanosti

Komisija je donela osam (8) odluka o osnovanosti tokom 2020. godine.

Sednica Komisije od 12-14. februara 2020. godine

- [Slučaj 2016-10 Dragiša Kostić protiv EULEX-a](#). Dana 13. februara 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca o toku postupka. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preuzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage.
- [Slučaj 2016-12 U.F. protiv EULEX-a](#). Dana 12. februara 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca o toku postupka. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preuzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage.
- [Slučaj 2016-13 Miomir Krivokapić protiv EULEX-a](#). Dana 12. februara 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca o toku postupka. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preuzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage.

Sednica Komisije od 4. juna 2020. godine

- **Slučaj [2016-17 Milijana Avramović protiv EULEX-a](#)**. Dana 04. juna 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je takođe konstatovala da je Misija odgovorna za neuspeh da žaliocu pruži efektivan pravni lek što krši član 13. Konvencije. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njenih prava.

Sednica Komisije od 11. decembra 2020. godine

- **Slučaj [2016-11 Petar Brakus protiv EULEX-a](#)**. Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je takođe konstatovala da je Misija odgovorna za neuspeh da žaliocu pruži efektivan pravni lek što krši član 13. Konvencije. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njegovih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.
- **Slučaj [2016-23 Q.J. protiv EULEX-a](#)**. Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njenih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.
- **Slučaj [2016-24 Vesko Kandić protiv EULEX-a](#)**. Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je žalbu proglasila prihvatljivom i konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su

korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njegovih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.

- **Slučaj [2019-01 G.T. protiv EULEX-a](#).** Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je većinom glasova utvrdila da Misija nije uspjela da dovoljno proceni rizike po podnosioca žalbe kada je pozvan/a da svedoči na suđenju za ratne zločine u Srbiji i nije preduzela odgovarajuće mere da osigura podnosiocu žalbe bezbednost. Kao rezultat toga, Komisija je utvrdila da je Misija u ograničenoj meri doprinela kršenju prava podnosioca žalbe na slobodu od nehumanog ili ponižavajućeg postupanja, zagarantovanog članom 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Komisija je utvrdila da Misija nije prekršila pravo podnosioca žalbe na privatni život zaštićeno članom 8 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Komisija je dala nekoliko preporuka šefu Misije EULEX, uključujući da prizna da je svojim ponašanjem doprinela kršenju prava podnosioca žalbe, kao i da se raspita kod podnosioca žalbe i lokalnih organa vlasti kakve mere treba da budu preduzete koje bi garantovale bezbednost i dobrobit podnosioca žalbe zbog svedočenja podnosioca žalbe u Srbiji. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.

3.3. Odluke o prihvatljivosti

Komisija je donela sedam (7) odluka o prihvatljivosti tokom 2020. godine.

Sednica Komisije od 12-14. februara 2020. godine

Komisija je tokom sednice proglasila jednu (1) žalbu neprihvatljivom.

- **[Slučaj 2016-18 P.K. protiv EULEX-a](#).** Žalba se odnosila na navode protiv Kancelarije za nestala lica i sudsku medicinu UNMIK-a. Komisija je ovu žalbu proglasila neprihvatljivom, jer događaji na koje su se žalili ne mogu se pripisati EULEX-u tokom sprovođenja svog izvršnog mandata, i stoga ne spadaju unutar skupa nadležnosti Komisije.

Komisija je tokom sednice proglasila jednu (1) žalbu prihvatljivom.

- **[Slučaj 2016-16 Dobrivoje Vukmirović protiv EULEX-a](#).** Žalba se odnosila na nestanak člana porodice podnosioca žalbe i istragu povodom tog nestanka. Komisija je žalbe proglasila prihvatljivom i pozvala stranke da podnesu svoje komentare povodom osnovanosti istih.

Sednica Komisije od 4. juna 2020. godine

Komisija je tokom sednice proglasila dve (2) žalbe prihvatljivim.

- **[Slučaj 2016-23 Q.J. protiv EULEX-a](#).** Dana 04. juna 2020. godine, Komisija je žalbu proglasila prihvatljivom i pozvala stranke da dostave svoje podneske povodom osnovanosti žalbe. Žalba se odnosi na nestanak člana porodice podnosioca žalbe i istrage nad tim nestankom.
- **[Slučaj 2019-01 G.T. protiv EULEX-a](#).** Dana 04. juna 2020. godine Komisija je žalbu proglasila prihvatljivom i pozvala stranke da dostave podneske povodom osnovanosti žalbe. Žalba se odnosi na pružanje pomoći EULEX-a žaliocu da svedoči na suđenju za ratne zločine u Srbiji, i naknadne pretnje podnosiocu žalbe.

Sednica Komisije od 20. oktobra 2020. godine

Komisija je tokom sednice proglasila jednu (1) žalbu neprihvatljivom.

- **Slučaj [2020-01 Reihan Kaja protiv EULEX-a](#).** Žalba se odnosila na prijavu za posao unutar Misije. Dana 20. oktobra 2020. godine, Komisija je proglasila ovu žalbu neprihvatljivom zato što ista spada izvan skupa pravne nadležnosti komisije.

Sednica Komisije od 11. decembra 2020. godine

Komisija je tokom sednice proglasila dve (2) žalbe prihvatljivim.

- **Slučaj [2016-22 Radmila Šapić protiv EULEX-a](#).** Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je proglasila žalbu prihvatljivom i pozvala strane da podnesu svoje komentare povodom osnovanosti žalbe. Žalba se odnosi na nestanak člana porodice žalioca i istragu povodom tog nestanka.
- **Slučaj [2016-24 Vesko Kandić protiv EULEX-a](#).** (vidi gore pod odlukama o osnovanosti).

3.4. Odluke na zahtev za reviziju

Komisija je donela jednu (1) odluku na zahtev za reviziju tokom 2020. godine.

Sednica Komisije od 4. juna 2020. godine

- **Case [2016-28 S.H. against EULEX](#).** On 4 June 2020, the Panel rejected the request of the Head of Mission of EULEX for a revision of its findings based upon the amended Rule 43 of the Panel's Rules of Procedure. The Panel determined that the new fact presented by the Mission in support of its application for revision not meet the requirement of diligence under the amended Rule 43, and that when considered on its merits, it also did not materially affect the Panel's finding that EULEX had failed to keep the complainant informed of its investigation into the disappearance of his family member. As a result, the Panel confirmed its Decision and Findings of 11 September 2019 and reiterated its recommendations to the Head of Mission of EULEX, including to inquire with the authorities what steps are being taken to investigate this case, and to emphasize with authorities the importance of victim's rights to the truth and to be informed of the general course of the investigation.

3.5. Proradne odluke

Komisija je donela dve (2) proradne odluke tokom 2020. godine.

Sednica Komisije od 11. decembra 2020. godine

- **Slučaj [2016-17 Milijana Avramović protiv EULEX-a](#).** Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je usvojila Proradnu Odluku o sprovođenju preporuka Komisije za razmatranje ljudskih prava. U svojoj odluci, Komisija je napomenula da se prava žalioca u ovom slučaju još uvek krše zato što slučaj njenog nestalog rođaka još uvek nije istražen. Komisija je mišljenja da dosadašnji koraci koje je Misija preduzela ili predložila u cilju rešavanja nalaza i preporuka Komisije ne pružaju adekvatan ili efikasan odgovor na kršenje prava podnosioca žalbe. Komisija je pozvala Misiju da pažljivo razmotri koje ima mogućnosti kojima bi mogla da doprinese tom adekvatnom odgovoru na jedan smislen i efikasan

način i da obavesti Komisiju o rezultatima tih razmatranja i o merama koje Misija predlaže da usvoji za postizanje tog cilja. Komisija je odlučila da ovaj slučaj ostavi otvoren radi mogućeg daljeg praćenja.

- **Slučaj [2016-28 S.H. protiv EULEX-a](#).** Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je usvojila Propratnu Odluku o sprovođenju preporuka Komisije za razmatranje ljudskih prava. U svojoj odluci, Komisija je napomenula da se prava žalioca u ovom slučaju još uvek krše zato što slučaj njenog nestalog rođaka još uvek nije istražen. Komisija je mišljenja da dosadašnji koraci koje je Misija preduzela ili predložila u cilju rešavanja nalaza i preporuka Komisije ne pružaju adekvatan ili efikasan odgovor na kršenje prava podnosioca žalbe. Komisija je pozvala Misiju da pažljivo razmotri koje ima mogućnosti kojima bi mogla da doprinese tom adekvatnom odgovoru na jedan smislen i efikasan način i da obavesti Komisiju o rezultatima tih razmatranja i o merama koje Misija predlaže da usvoji za postizanje tog cilja. Komisija je odlučila da ovaj slučaj ostavi otvoren radi mogućeg daljeg praćenja.

4. Druge aktivnosti Komisije

4.1. Sastanci

Dana 12. februara 2020. godine, Komisija se sastala sa g. Lars-Gunnar Wigemarkom, novoimenovanim Šefom Misije EULEX-a na Kosovu. Komisija je predstavila sebe i svoj rad novom šefu Misije, i razgovarali su o načinima za komunikaciju i saradnju između komisije i Misije. Diskusija se takođe vodila i oko brojnih nerešenih pitanja o ljudskim pravima koja izazivaju zabrinutost iz slučajeva iznesenih pred komisiju.

4.2. Javna informativna kampanja 2020. godine

U dokumentu o konceptu odgovornosti od 29. oktobra 2009. godine, između ostalog, u paragrafu E, stoji da, „... EULEX Kosovo će obezbediti pravilno širenje javnih informacija o komisiji i njenom radu ...“

Komandant civilnih operacija, u svom uputstvu od 13. novembra 2009. godine, izjavio je, u vezi sa Komisijom, da Mapa puta za sposobnost sprovođenja civilnog planiranja treba da sadrži, „... pripremu sveobuhvatne PR kampanje“.

Dana 21. januara 2020. godine, šef sekretarijata Komisije sastao se sa g. Hilmi Jašarijem, Ombudsmanom Republike Kosovo. Šef sekretarijata je predstavio revidirani mandat Komisije i opisao svoje trenutne slučajeve. Ombudsman je objasnio situaciju u vezi sa njegovom institucijom, i opisao detaljnije neke od svojih nedavnih slučajeva i aktivnosti.

Dana 24. februara 2020. godine, šef sekretarijata Komisije sastao se sa g. Miloradom Trifunovićem, srpskim koordinatorom Resursnog Centra za nestala lica. Razgovarali su o statusu slučajeva nestalih lica koji su na čekanju pred Komisijom za razmatranje ljudskih prava.

Dana 10. decembra 2020. godine, povodom međunarodnog dana za ljudska prava, Komisija za razmatranje ljudskih prava objavila je kratak video kako bi predstavila sebe i svoj mandat. Ovaj video je objavljen na internet stranici Komisije, Facebook-u i LinkedIn-u, kao i na internet stranici Misije vladavine prava Evropske Unije.

Video možete pogledati na sledećim lokacijama:

- Internet stranica KRLJP: <https://hrrp.eu/videos.php>
- Internet stranica EULEX-a: <http://www.eulex-kosovo.eu/?page=2,13,157>

4.3. Uvodna obuka

Sekretarijat je nastavio sa svojim učešćem u programu uvodne obuke u EULEX-u za novo pristigle članove osoblja EULEX-a. Sadržaj se sastoji od prezentacije o Komisiji, sa odvojenim vremenom za pitanja i odgovore. Ovo je veoma koristan način da se novi članovi osoblja obaveste o mandatu Komisije, da se dalje naglasi važnost pridržavanja Misije poštovanju ljudskih prava i da se unapredi ugled Komisije među članovima osoblja EULEX-a u oblasti delovanja misije. Ovo je veoma važan element u procesu da se obezbedi da osoblje Misije bude upoznato sa svojim obavezama prema ljudskim pravima i postupanju u skladu sa istim.

4.4. KRLJP na internetu

Sekretarijat održava internet stranicu Komisije: www.hrrp.eu. Stranica sadrži informacije o mandatu, procedurama i funkcijama Komisije. Takođe sadrži i redovno ažurirane informacije o odlukama Komisije, kao i spisak nerešenih i završenih predmeta.

Tabela sa praksom rada Komisije je dostupna. Sadrži sakupljene predmete po osnovu sadržaja žalbi, kao i po osnovu prihvatljivosti i suštine. Cilj ovoga je, između ostalog, da se žaliocima, advokatima i široj javnosti obezbedi spreman i lak pristup tabeli sa predmetima Komisije: (<http://www.hrrp.eu/jurisprudence.php>).

Komisija je takođe napravila određen broj „Beleški o sudskoj praksi“ u kojima su sažeti po temama neki od najvažnijih aspekata njihove prakse rada (http://hrrp.eu/Case-Law_Notes.php).

Internet stranica takođe sadrži informacije o:

Primenljivim standardima za ljudska prava: (<http://www.hrrp.eu/relevant-rights.php>);

Žalbenim obrascima i uputstvu za podnošenje žalbi: (<http://hrrp.eu/filing%20complaints.php>);

Pored toga Komisija je otvorila profil na Facebook-u: Komisija za razmatranje ljudskih prava;

Gore navedene informacije dostupne su na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.

5. Komisija i sekretarijat

5.1. Članovi Komisije

Na osnovu Koncepta odgovornosti i na njemu zasnovanog Pravilnika o radu Komisije, Komisija se sastoji od četiri člana: dva spoljna člana i dva EULEX-ova člana od kojih je jedan zamena za drugog. Pre revidiranja mandata u junu 2018. godine, dvoje EULEX-ovih članova su bili EULEX-ovi članovi kadra imenovani da rade kao sudije u kosovskom pravosudnom sistemu. Nakon revidiranja mandata, dvoje EULEX-ovih članova su članovi kadra EULEX-ovog Stuba za Nadgledanje.

Sastav i članovi Komisije ostali su isti tokom cele 2020. godine.

5.1.1. Predsedavajući član

Dana 11. septembra 2019. godine dr Mettraux je formalno izabran za predsedavajućeg člana od strane potpune Komisije. Na toj poziciji ostao je tokom čitave 2020. godine.

5.1.2. Članovi do 31. decembra 2020. godine

Prof. dr Guénaél Mettraux – spoljni član, predsedavajući

Dr Mettraux je državljanin Švajcarske, diplomirani je pravnik (*licence en droit*) sa Univerziteta u Lozani (Švajcarska), stekao zvanje magistra prava (LLM) u oblasti međunarodnog prava na Londonskom Univerzitetskom Koledžu i doktorirao u Londonskoj Školi ekonomije i političkih nauka.

On je sudija u Specijalizovanom Veću Kosova. Dr Mettraux je radio kao branilac i konsultant pred međunarodnim krivičnim pravosudnim organima (ICJ, ICTY, ICC, STL i ECCC).

Dr Mettraux je trenutno saradnik profesor Međunarodnog krivičnog prava na Pravnom Fakultetu u Dickinsonu, PennState Univerziteta, profesor prava na Institutu za političke studije (*Science Po Paris*) u Parizu, vanredni profesor na nacionalnom Univerzitetu Irske (Galway) i gost predavač na Univerzitetu u Fribourgu (Švajcarska).

Intenzivno radi objave u polju međunarodnog krivičnog zakona. Njegovi naučni radovi obuhvataju pet knjiga objavljene od strane Izdavaštva Univerziteta Oxford. Dr Mettraux je član Uređivačkog Odbora *Žurnala Međunarodne Krivične Pravde* i Odbora Urednika *Magazina Međunarodnog Krivičnog Zakona*.

Dr Mettraux je član Komisije za razmatranje ljudskih prava od 30. septembra 2012. godine.

Gđa Anna Bednarek – EULEX-ov član, imenovana 19. decembra 2018. godine.

Gđa Bednarek je imenovana za rezervnog člana EULEX-ove Komisije za razmatranje ljudskih prava (čitaj: Komisija) od strane Šefa Misije EULEX dana 25. maja 2011. godine a za člana komisije je imenovana od strane Šefa Misije EULEX dana 12. jula 2011. godine. Ovo imenovanje je okončano dana 14. juna 2018. godine zbog revidiranja mandata EULEX-a na Kosovu. Nakon revidiranog mandata EULEX-a na Kosovu u junu 2018. godine, gđa Bednarek je imenovana za člana komisije od strane Šefice Misije EULEX-a dana 19. decembra 2018. godine.

Gđa Bednarek je u junu 1998. godine imenovana za sudiju u Okružnom Sudu u Varšavi. Tokom svoje karijere radila je kao viši ekspert u kancelariji Agenta Poljske Vlade u Evropskoj Komisiji i Sudu za ljudska prava, Odeljenju za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odeljenju za pravna pitanja i sporazume Poljskog Ministarstva za spoljna pitanja, Varšava, kao i Konzul u ambasadi Poljske u Rimu, Italija.

Štaviše, ona je imenovana od strane EULEX-a kao: Sudija u Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova o pitanjima vezanim za Kosovsku povereničku agenciju gde je radila od januara 2009. godine a od septembra 2015. kao Apelacioni sudija u Žalbenom Veću Kosovske agencije za imovinu (KPA AP) u Vrhovnom sudu Kosova. Trenutno, ima poziciju Tematskog glavnog monitora KAP AP Vrhovnog suda Kosova.

G. Petko Petkov – rezervni EULEX-ov član, imenovan 19. decembra 2018. godine.

G-din Petko Petkov magistrirao pravo na Univerzitetu u Sofiji. Od 2005. do 2007. godine bio je mlađi sudija Okružnog suda u Sofiji, a od 2007. godine sudija Krivičnog odeljenja Okružnog suda u Sofiji. Tokom svoje karijere sudije za krivična dela radio je na hiljadama slučajeva i u njegovom radu je

osnovno pravilo bilo da se uvek pridržava principa EKLJP i prakse rada Evropskog Suda za Ljudska Prava.

Od 2014. do 2015. godine imenovan je kao ekspert za zamenika ministra pravde Republike Bugarske. Tokom tog perioda bio je odgovoran za zastupanje zemlje pred Evropskim sudom za ljudska prava i morao je obezbediti metodološko vodstvo i kontrolu nad radom Direktorata u okviru Ministarstva. Pored dužnosti vezanih za uspostavljanje metode rada (*modus operandi*) procesnog zastupanja pred ESLJP, on je bio direktno uključen u izradu zakonskih amandmana vezanih za pravosuđe.

Od 2012. do 2015. godine bio je gostujući predavač u krivičnom pravu i krivičnom postupku na Nacionalnom institutu za obuku u pravosuđu, gde je proširio i razvio svoje znanje na više teoretskom i akademskom nivou.

Pridružio se EULEX-u na KOSOVU 2017. godine kao Međunarodni sudija za krivična dela gde je radio do kraja izvršnog mandata Misije 2018. godine. Trenutno je Tematski vodeći nadzornik za zločine pod Međunarodnim Zakonom u EULEX-u.

G-din Petkov je imenovan za rezervnog člana Komisije za razmatranje ljudskih prava od strane Šefice Misije EULEX-a na Kosovu dana 19. decembra 2018. godine.

Gđa Anna Autio – spoljni član, imenovana 26. juna 2019. godine.

Anna Autio je dipl. na Univerzitetu Oksford, dipl. Pravni fakultet Univerziteta u Sidneju, sertifikat za trans-nacionalne studije na Univerzitetu u Ženevi, diploma završene pravne prakse na Pravnom Koledžu u Australiji, i magistar na Kraljevom Koledžu (*King's College*) u Londonu. Primljena je kao advokat u Vrhovnom Sudu u Novom Južnom Velsu, u Australiji, 2007. godine.

Gđa Autio ima veliko iskustvo u radu na međunarodnim zakonima o ljudskim pravima i programima ljudskih prava, posebno u konfliktnim, post-konfliktnim i tranzicionim okruženjima. Teme njenog rada u oblasti ljudskih prava uključuju građanska i politička prava, vladavinu prava i pristup pravdi, kao i prava žrtava oružanog sukoba, žena, dece, autohtonih naroda, manjina i drugih ugroženih grupa.

Gđa Autio je radila za Svetsku banku u Vašingtonu, vodeći njihov fond za ljudska prava i stvaranje novog Fonda za ljudska prava i razvoj, kao i pružanje tehničkih saveta i obuke o ljudskim pravima. Takođe je radila je i za UNESCO u Maroku i Tunisu, na čelu kancelarije Tunisa u organizaciji i podršci tuniskoj vladi, ustavnim vlastima i civilnom društvu u oblastima slobode izražavanja, rodne i bezbednosne reforme, i vodila projekat slobode izražavanja u Egiptu, Libiji, Maroku, Siriji, Tunisu i Jemenu. Gđa Autio je takođe radila kao pravni službenik za UNEP u Ženevi, a kao advokat usredsredila se na Javno međunarodno pravo i Zakon Evropske Unije sa međunarodnim pravnim firmama u Briselu.

Šefica Misije EULEX-a je 26. juna 2019. godine imenovala gđu Autio za člana Komisije za razmatranje ljudskih prava.

5.2. Sekretarijat

Sekretarijat Komisije se sastoji od jednog pravnog službenika i dvoje prevodilaca/tumača. Sekretarijat se nalazi u odvojenom objektu gde je smeštena administracija, dokumenti i arhiva, nezavisno od drugih objekata EULEX-a na Kosovu.

Sekretarijat pruža Komisiji pravnu i administrativnu podršku, kao i usluge prevoda. Sekretarijat takođe prima (potencijalne) žalbe, i omogućava komunikacije i prepiske između komisije i podnosioca žalbe, i Šefa Misije, naizmenično. Sekretarijat takođe omogućava kontakt sa svim zajednicama na Kosovu.

6. Operativna i administrativna pitanja

6.1. Budžet

Tokom 2020. godine, Komisiji je dodeljen budžet, odvojen od onog koji ima Misija. Komisija je zatražila budžet za aktivnosti informativne kampanje za period od dve godine. Međutim, zbog pitanja vezanih za donošenje odluka Saveta Evrope kao rezultat ograničenja nametnutih za ublažavanje uticaja pandemije korona virusa, mandat Misije i mandata Komisije produžen je samo za godinu dana i to tehnički. Kao posledica toga, zahtev Komisije za budžet podeljen je na pola.

Komisija je iskoristila ovaj smanjeni budžet kako bi isplanirala nekoliko promotivnih videa, od kojih je jedan napravljen i objavljen tokom 2020 (vidi gore pod 4.2 Javna informativna kampanja 2020).

6.2. Kadrovska pitanja

Osoblje u sekretarijatu Komisije je ostalo nepromenjeno tokom 2020. godine.

7. Zaključci i preporuke

7.1. Opšta razmatranja

2021. godina će verovatno biti još jedna izazovna godina za Misiju i Komisiju. Covid-19 će i dalje biti prisutan tokom rada misije i komisije. Postojeći broj predmeta Komisije i dalje će se smanjivati, sa većinom slučajeva koji su trenutno u fazi rešavanja u fazi prihvatljivosti i osnovanosti, nadamo se da će biti rešeni do kraja godine.

Kao što je istaknuto u predgovoru ovog izveštaja, rad komisije biće efikasan samo ako je Misija sposobna da radi i reaguje odmah na način koji je u skladu sa njenim obavezama u pogledu ljudskih prava i tako da osigura da može da ukloni kršenja prava počinjena ranije tokom njenog postojanja.

Komisija se takođe nada da će Misija pronaći efikasne načine da sebe učini relevantnom i korisnom u naporima drugih da istraže slučajeve nestalih osoba. Komisija će sa svoje strane nastaviti da se bavi slučajevima koji joj budu predstavljeni na tu temu i neumorno će nastojati da obezbedi izvestan stepen odgovornosti za dve tužne, bolne i razočaravajuće decenije preživelih rođaka nestalih osoba.

Komisija takođe namerava da nastavi rad na svom „nasleđu“ kao jedinstvenom mehanizmu odgovornosti za međuvladinu posleratnu mirovnu operaciju. U meri u kojoj sprovođenje preporuka Komisije od strane Misije nije bilo u potpunosti zadovoljavajuće, takođe u 2020. godini Komisija će pripremiti i pokrenuti po završetku Misije konačni izveštaj i povezane aktivnosti na terenu i aktivnosti

informativne kampanje, za koje se nada da će izgraditi svest o lekcijama naučenim kroz rad Komisije i pomoći će da doprinesu diskusiji i donošenju odluka o odgovornosti za ljudska prava sličnih međunarodnih operacija u budućnosti.

7.2. Mandat Misije

Mandat Misije se vremenom menjao. Njen izvršni mandat je znatno ograničeniji odlukom Saveta (CFSP) 2018/856 od 8. juna 2018. godine, a mnoge izvršne funkcije koje je ranije izvršavala Misija sada su u nadležnosti kosovskih vlasti. Prema gore spomenutoj Odluci Saveta, izmenjeni član 2 pruža sledeću Izjavu o Misiji:

„EULEX Kosovo će podržati odabrane kosovske institucije vladavine prava na njihovom putu ka povećanoj efikasnosti, održivosti, multietničnosti i odgovornosti, bez političkog mešanja i u potpunoj saglasnosti sa međunarodnim standardima ljudskih prava i najboljom evropskom praksom - kroz aktivnosti praćenja i ograničene izvršne funkcije kako je utvrđeno u članovima 3 i 3a - s ciljem predaje preostalih zadataka drugim dugoročnim instrumentima EU i postepenog ukidanja preostalih izvršnih funkcija.“

Odluka Saveta dopunjuje član 3 kako bi istakla sledeće zadatke za Misiju pod trenutnim mandatom:

- (a) *nadgledati odabrane slučajeve i suđenja u kosovskim institucijama krivičnog i građanskog pravosuđa, u bliskoj saradnji sa ostalim akterima EU, poštujući nezavisnost sudstva, i olakšati kontakte i nadgledati relevantne sastanke u okviru regionalne saradnje o slučajevima koji se tiču ratnih zločina, korupcije i ozbiljnih i organizovanih zločina;*
- (b) *po potrebi, pružati operativnu podršku dijalogu koji podržava EU;*
- (c) *pratiti, potpomagati i savetovati kosovsku kazneno popravnu službu;*
- (d) *zadržati određene ograničene izvršne odgovornosti u oblastima sudske medicine i policije, uključujući bezbednosne operacije i preostali Program zaštite svedoka i odgovornost da se osigura održavanje i unapređenje javnog reda i bezbednosti, uključujući, po potrebi, preinačenje ili poništavanje operativnih odluka donetih od strane nadležne kosovske vlasti;*
- (e) *osigurati da sve njihove aktivnosti poštuju međunarodne standarde koji se tiču ljudskih prava i rodne ravnopravnosti; i*
- (f) *sarađivati sa relevantnim agencijama EU, pravosudnim i organima za sprovođenje zakona država članica i trećih država u sprovođenju svog mandata.*

U mandatu Misije postoji dvosmislenost, što je vidljivo u, na primer, gore navedenom tonu teksta u pogledu preostalih ograničenih izvršnih odgovornosti Misije. Spisak tih odgovornosti nije potpun (mada je jasno da bi obuhvatio i aktivnosti Instituta za sudsku medicinu). Pojmovi kao što su „bezbednosne operacije“ nisu definisani, što uvećava nesigurnost s obzirom na to da ovlašćenje za izvođenje mnogih vrsta bezbednosnih operacija sada ima kosovska vlast.

Nejasnoće povezane sa trenutnim mandatom Misije pokreću brojne poteškoće povezane sa obavezama Misije u oblasti ljudskih prava. Pre svega, te obaveze su vezane za izvršni mandat Misije u meri u kojoj ih Komisija može ispitati i za kršenje zbog kojeg Misija može biti odgovorna. U odsustvu jasnog razumevanja obima tog mandata, nije potpuno jasno dokle sežu obaveze Misije u pogledu ljudskih prava. Kao drugo, sa stanovišta Komisije, novi mandat Misije izazvao je ozbiljnu zabrinutost u vezi sa njenom sposobnošću da ispravi kršenja prava koja je Misija počinila u okviru svog prethodnog mandata.

Pitanje dvosmislenog mandata Misije pojavilo se u brojnim slučajevima koje je Komisija odlučila 2020. godine. Posebno u slučajevima *prisilnih nestanaka*, Misija je tvrdila da ne može primeniti preporuke Komisije nakon nalaza kršenja ljudskih prava, jer joj trenutni mandat to ne dozvoljava (vidi 2016-17 [Milijana Avramović protiv EULEX-a](#), Odluka o sprovođenju preporuka komisije, 11. decembar 2020. godine; 2016-28 [S.H. protiv EULEX-a](#), Odluka o sprovođenju preporuka komisije, 11. decembar 2020. godine). Na primer, u prpratnoj odluci u slučaju 2016-28 [S.H. protiv EULEX-a](#), Misija je izjavila da ne može da sprovede nekoliko preporuka koje je komisija dala zato što im mandat to više ne omogućuje, i da je sada na lokalnim vlastima da preduzmu bilo koje dalje korake kako bi istražili nestanak.

S druge strane, u slučaju 2019-01 [G.T. protiv EULEX-a](#), Misija je tvrdila da su njeni postupci u odnosu na svedoka ograničeni na organizovanje puta i da su u svakom slučaju izvan njihovog Programa zaštite svedoka. Komisija je utvrdila da je Misija, činjenično bila odgovorna za bezbednost svedoka na Kosovu i da je njihovo postupanje spadalo pod izvršni mandat i da je, u tom kontekstu, prekršila osnovna prava te osobe. Vredi napomenuti da je na osnovu činjenica iz istog slučaja Misija delovala van granica Kosova, bez mandata koji je za to ovlašćuje.

Stoga se čini da Misija svoj mandat tumači i usko, ali i liberalnije, u različitim okolnostima.

U svojim podnescima Komisiji, Misija je odbila da pruži pojašnjenje o svojim preostalim izvršnim funkcijama. Dvosmislenost oko mandata - mandata misije vladavine prava - u suprotnosti je sa principima vladavine prava pravne sigurnosti i transparentnosti.

Čini se da slučajevi pred Komisijom ukazuju na to da Misija prebacuje odgovornost na UNMIK, koji joj je prethodio u delovima mandata, ili na lokalne vlasti nakon smanjenja izvršnih funkcija Misije. Ovo prebacivanje odgovornosti je omogućeno i dalje doprinosi dvosmislenosti oko mandata, iako ni na koji način ne smanjuje nivo odgovornosti Misije prema ljudskim pravima. Iz perspektive međunarodnog zakona o ljudskim pravima, izuzetno je problematično da jedan organ koji ima obaveze prema ljudskim pravima tvrdi da nema mandat da pruži pravni lek za kršenja ljudskih prava koja je počinio. Podjednako je problematično sa stanovišta promocije vladavine zakona i obezbeđivanja poverenja u međunarodne organizacije u post-konfliktnom kontekstu.

Pitanje mandata Misije takođe je povezano sa pitanjem resursa. Misija je u nekim postupcima Komisije tvrdila da joj nedostaju resursi za obavljanje svojih funkcija, kao što je sprovođenje efikasne istrage o nestanku osobe kada je za to imala izvršni mandat (vidi 2016-10 [Dragiša Kostić protiv EULEX-a](#), Odluka i nalazi, 13. februar 2020. godine, par. 25; 2016-11 [Petar Brakus protiv EULEX-a](#), Odluka i nalazi, 11. decembar 2020. godine, par.25; 2016-12 [U.F. protiv EULEX-a](#), Odluka i nalazi, 12. februar 2020. godine, par. 32; 2016-13 [Miomir Krivokapić protiv EULEX-a](#), Odluka i nalazi, 12. februar 2020. godine, par. 42; i 2016-24 [Vesko Kandić protiv EULEX-a](#), Odluka o prihvatljivosti i Odluka i nalazi, 11. decembar 2020. godine, par. 48). Komisija je u nekoliko navrata izjavila da, iako shvata da su oskudni resursi mogli doprineti određenim poteškoćama povezanim sa ispunjavanjem svojih obaveza iz oblasti ljudskih prava, nedostatak dovoljnih resursa ne može opravdati Misiju da zanemaruje svoje obaveze u pogledu ljudskih prava ili krši prava onih koji dolaze u kontakt sa Misijom. Umesto toga, Misija je dužna da osigura da ima resurse za sprovođenje svog mandata.

Slučajevi koji su se pojavili pred komisijom pokazuju važnost uverenja da međunarodna misija ima mandat koji je nedvosmislen na papiru i u praksi i koji se pravilno tumači, finansira i sprovodi. U osnovi, planiranje i sprovođenje mandata mora aktivno razmotriti kako se obaveze misije u vezi sa ljudskim pravima ispunjavaju u praksi tokom svih njenih aktivnosti, i osigurati da efikasan pravni lek bude dostupan i u stvari predviđen u svim slučajevima kršenja tih prava.

Za svrhu preostalog dela Misije, Komisija smatra važnim da Misija treba da,

- (a) razjasniti prirodu i obim svog mandata kako u pogledu bilo koje preostale „izvršne“ funkcije, tako i povezanih obaveza u vezi ljudskih prava koje su povezane sa istim; i
- (b) osigurati da je u svakom trenutku u stanju da deluje u skladu sa međunarodnim standardima o ljudskim pravima, uključujući i potrebu za otklanjanjem kršenja prava koja je utvrdila Komisija.

7.3. Priznanje povreda ljudskih prava od strane EULEX-a

Kao što je napomenuto u prethodnim izveštajima, Komisija ponovo preporučuje da ŠM treba da razmotri priznanje povrede ljudskih prava, koje se može pripisati EULEX-u. Jedno takvo javno priznanje od strane Misije činilo bi suštinski deo njihovih obaveza prema ljudskim pravima shodno Udružene Akcije Saveta 2008/124/CFSP i dovelo bi na neki način do reparacije povreda koje je komisija identifikovala.

Na osnovu gore navedenog, Komisija još jednom poziva Šefa Misije, u konsultaciji sa relevantnim organima, da ozbiljno razmotri važnost i implikacije sistematskog priznanja odgovornosti Misije u slučajevima povreda ljudskih prava, i da razmotri promenu prakse u tom pogledu.

7.4. Program reparacije

Isplata odštete žaliocima i članovima porodica je stalna tema u javnom domenu u slučaju izvršenja povrede ljudskih prava od strane EULEX Kosovo. Činjenica da je po žalbi konstatovano kršenje ljudskih prava predstavlja oskudnu utehu u kontekstu osnovnih prava u ovim predmetima.

Stoga se preporučuje da kada je otkriveno da je došlo do povrede ljudskih prava, Misija treba ozbiljno da razmotri mogućnost uvođenja adekvatne reparacije, uključujući i finansijsku nadoknadu kada je to prikladno.

Ovaj predlog je Komisija već iznela u svom Godišnjem izveštaju za 2018. godinu i ponovila isto u Godišnjem izveštaju za 2019. godinu. Komisija sa žaljenjem primećuje da njihov predlog nije ispunjen.

Zapravo, nalazi i preporuke komisije predstavljaju jedini oblik pomoći u slučajevima koji uključuju kršenje ljudskih prava koja se mogu pripisati Misiji, zajedno sa sprovođenjem tih preporuka od strane Šefa Misije. U slučajevima kršenja ljudskih prava određene težine, kao što su slučajevi prisilnog nestanka (vidi sledeće), takva pomoć se može reći da je potpuno neadekvatna.

Stoga Komisija poziva Šefa Misije da pažljivo razmotri druge načine na koje Misija može da ispravi kršenja prava onima za koje Komisija konstatuje da su pogođena njihovim postupanjem. Od presudnog je značaja da se takvo razmišljanje dogodi dok je Misija još uvek aktivna, tako da njeno zatvaranje ne može poslužiti kao *svršen čin* koji bi žrtvama dao znak da će povreda njihovih prava ostati bez pravnog leka.

7.5. Slučajevi prisilnog nestanka

Slučajevi prisilnih nestanaka čine većinu predmeta koji su u toku razmatranja. Svaki od ovih slučajeva sadrži pojedinačne karakteristike koje odražavaju posebnost slučaja. Međutim, ovi slučajevi takođe odražavaju sistemske probleme koji su u prošlosti uticali na Misiju.

Konkretno, ove žalbe sugerišu da Misija nije obradila slučajeve prema prioritetu koji su trebali privući značajnu pažnju Misije. Težina dela, posledice tih dela na prava nestalih i njihovih preživelih rođaka,

kao i društvena relevantnost ovih slučajeva u post-konfliktnom značenju, bili su svi faktori koji su zahtevali pažnju Misije i učinili najvažnijim da se sprovede efikasna istraga nad slučajevima.

Nažalost, mnogi a možda i većina od ovih slučajeva su ostali neistraženi ili neadekvatno istraženi. Preživeli rođaci u mnogim slučajevima nisu kontaktirani od strane Misije ili im nisu pružene adekvatne informacije što se tiče statusa slučaja, ukoliko je i postojao.

Predmetni spisi koji pripadaju ovim slučajevima su čuvani na različitim lokacijama, nisu uvek deljeni među različitim organima u Misiji i često su zatvarani pre nego što je prikladna istraga sprovedena. Čini se da koordinacija sa drugim relevantnim međunarodnim akterima u nekim slučajevima nije bila adekvatna.

Ovo je posebno razočaravajuće u slučaju Misije koja je osnovana da promoviše vladavinu prava i posvećenu poštovanju ljudskih prava.

Ukoliko se pravilno ne reše, ovi nedostaci će najverovatnije narušiti reputaciju i nasleđe Misije.

Komisija stoga poziva Šefa Misije, samu Misiju, države članice EU i doprinoseće treće države, kao i druge relevantne zainteresovane strane, da zajedno rade na pronalaženju rešenja za neprestano kršenje ljudskih prava u slučajevima prisilnih nestanaka. Ovi slučajevi ne smeju i ne može se dozvoliti da ostanu neistraženi. Oni su važni, ne samo za preživle rođake, već i za samo Kosovo koje se mora suočiti sa prošlošću, koliko god bila bolna.

Komisija će ostati u potpunosti posvećena do kraja svog mandata da odigra svoju ulogu u pokušaju da nađe rešenje za trenutnu situaciju i da pokuša da reši kršenja osnovnih ljudskih prava koja su povezana sa ovom tekućom situacijom.

7.6. Kraj Misije i ljudska prava

Pored posebnih pitanja koja su navedena u ovom odeljku, Komisija poziva Misiju da razmisli o načinima na koje bi mogla da obezbedi da se ostatak mandata sprovodi na način koji je u skladu sa obavezama u pogledu ljudskih prava. Takođe poziva Misiju da razmisli o tome kako bi ona mogla da pomogne promovisanju kulture poštovanja vladavine prava i ljudskih prava na Kosovu tako da se njeno nasleđe sa te tačke gledišta vidi kao pozitivno. Komisija ostaje posvećena pružanju pomoći u takvom procesu.

ANEKS 1 Statistike 2010 - 2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ukupno
Ukupno registrovanih predmeta	16	28	23	27	42	16	35	7	4	2	1	201
Ukupno završenih predmeta	6	30	10	20	28	27	19	25	6	4	2	177
Prihvatljivi	0	7	2	7	2	21	2	2	0	10	5	58
Neprihvatljivi	6	22	10	13	21	12	9	23	6	3	2	127
Povreda prava	0	2	0	7	2	4	9	2	0	4	8	38
Bez povrede prava	0	5	0	0	1	10	0	0	0	0	0	16
Uklonjeni sa liste	0	1	0	0	3	1	1	2	0	0	0	8

	Do 31. decembra 2020. god.
Na čekanju	24
Prosleđeni ŠM-u	24

**ANEKS 2 Tabela sa odlukama o povredama prava i propratnim odlukama –
31. decembar 2020. godine**

	Slučaj	Prihvatljivost	Nalazi	Propratna odl.	Druga	Treća & više	Status
1	2010-01	8 APR 2011	8 APR 2011	23 NOV 2011			Zaključen
2	2010-07	8 JUN 2011	8 JUN 2011	23 NOV 2011			Zaključen
3	2011-07	5 OKT 2012	10 APR 2013	26 NOV 2013	26 AVG 2014		Zaključen
4	2011-20	5 OKT 2012	22 APR 2015	11 NOV 2015	10 JAN 2017	27 MAR 2019; 11 DEC 2019	Na čekanju
5	2011-27	13 JUN 2017	5 DEC 2017	19 JUN 2019			Zaključen
6	2012-09 i dr.	10 APR 2013	20 JUN 2013	5 FEB 2014			Zaključen
7	2012-14	7 JUN 2013	4 FEB 2014	11 NOV 2014			Zaključen
8	2012-19 & 20	<i>vidi 2012-09</i>	30 SEP 2013	27 MAJ 2014			Zaključen
9	2012-22	---	11 NOV 2015	29 FEB 2016			Zaključen
10	2013-03	1 JUL 2014	12 NOV 2014	11 NOV 2015			Zaključen
11	2013-21	11 JAN 2017	11 JAN 2017	13 JUN 2017			Zaključen
12	2014-11 i dr.	30 SEP 2015	19 OKT 2016	7 MAR 2017			Zaključen
13	2014-18	12 NOV 2015	12 NOV 2015	11 JAN 2017			Zaključen
14	2014-32	11 NOV 2015	11 NOV 2015	19 OKT 2016	7 MAR 2017		Zaključen
15	2014-34	29 SEP 2015	19 OKT 2016	7 MAR 2017			Zaključen
16	2014-37	19 OKT 2016	19 OKT 2016	10 JAN 2017			Zaključen
17	2016-09	19 JUN 2019	11 DEC 2019				Na čekanju
18	2016-10	19 JUN 2019	13 FEB 2020				Na čekanju
19	2016-11	11 SEP 2019	11 DEC 2020				Na čekanju
20	2016-12	11 SEP 2019	12 FEB 2020				Na čekanju
21	2016-13	11 SEP 2019	12 FEB 2020				Na čekanju
22	2016-14	19 JUN 2019	11 DEC 2019				Na čekanju
23	2016-17	11 DEC 2019	4 JUN 2020	11 DEC 2020			Na čekanju
24	2016-23	4 JUN 2020	11 DEC 2020				Na čekanju
25	2016-24	11 DEC 2020	11 DEC 2020				Na čekanju
26	2016-28	28 MAR 2019	11 SEP 2019	11 DEC 2020			Na čekanju
27	2017-02	27 MAR 2019	19 JUN 2019	11 DEC 2019			Na čekanju
28	2019-01	4 JUN 2020	11 DEC 2020				Na čekanju

ANEKS 3 Odluke Komisije 2010-2020

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2010-01	Djeljalj Kazagić	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca, imovinski predmet	Povreda prava
2010-02	Sadik Thaqi	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca, smrt u zatvoru Dubrava 04/09/2003	Nema povrede prava
2010-03	Osman Mehmetaj	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca, smrt u zatvoru Dubrava 04/09/2003	Nema povrede prava
2010-04	Feti Demolli	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca, smrt u zatvoru Dubrava 04/09/2003	Nema povrede prava
2010-05	Mursel Hasani	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca, smrt u zatvoru Dubrava 04/09/2003	Nema povrede prava
2010-06	Latif Fanaj	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca, smrt u zatvoru Dubrava 04/09/2003	Nema povrede prava
2010-07	Blerim Rudi	Navodno nepridržavanje naredbe Nezavisnog nadzornog odbora da vrati žalbu od strane Finansijsko-obaveštajne jedinice.	Povreda prava
2010-08	Velimir Krstić	Navodno ne postupanje od strane EULEX policije i tužioca, imovinski predmet	Neprihvatljiva
2010-09	Burim Ramadani	Navodno nefunkcionisanje sudskog sistema, predmet Kitcina	Neprihvatljiva
2010-10	Horst Proetel	Neuspešna prijava za radno mesto u EULEX-u	Neprihvatljiva
2010-11	Laura Rudi	Privatni finansijska pritužba protiv člana osoblja EULEX-a	Neprihvatljiva
2010-12	Hunaida Pasuli	Neuspešna prijava za radno mesto u EULEX-u	Neprihvatljiva
2010-13	Pripadnik osoblja EULEX-a	Unutrašnji spor u EULEX-u u vezi sa ocenom učinka i ličnim odnosom sa nadređenim	Neprihvatljiva
2010-14	Lulzim Gashi	Neuspešna prijava za radno mesto u EULEX-u	Neprihvatljiva
2010-15	Faton Sefa	Neuspeh da se vrati na svoje prethodno radno mesto (privatni sektor), navodi o ne sprovođenju sudske odluke	Neprihvatljiva
2010-16	Cyma Agovic	Preneto iz EULEX-a – Neuspeh EULEX-ovih sudija da pravično ispituju predmet podnosioca žalbe	Neprihvatljiva

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2011-01	Porodica Dede Gecaj	Zahtev za istragu odluke EULEX-ovih sudova na Kosovu o izručenju u predmetu pokojnog Dede Gecaj	Neprihvatljiva
2011-02	Chamalagai Krishna Bahadur	Navodno ne postupanje	Neprihvatljiva
2011-03	Afrim Mustafa	Spor u vezi sa zatvaranjem privatne radio stanice i zaplenjivanjem radio opreme	Neprihvatljiva
2011-04	Besim Berisha	Žalba u vezi sa životnim uslovima u zatvoru u Dubravi	Uklonjena sa liste
2011-05	D.O.O. "Syri"	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje, slobodu izražavanja i jednakost pred zakonom, PKVS.	Neprihvatljiva
2011-06	Milazim Blakqori	Navodno ne sprovođenje odluke, ne postupanje od strane EULEX-a	Neprihvatljiva
2011-07	Predmet W	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Povreda prava
2011-08	Anton Rruka	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje, slobodu izražavanja i jednakost pred zakonom, PKVS.	Neprihvatljiva
2011-09	Mirković Bojan	Navodno nezakonito otpuštanje sa posla u EULEX-u	Neprihvatljiva
2011-10	Dejan Jovanović	Navodna neopravdana kašnjenja u postupcima pred PKVS.	Neprihvatljiva
2011-11	Srećko Martinović	Navodi o prekomernoj upotrebi sile, nehumanom postupanju i uskraćivanju prava na pravično suđenje	Neprihvatljiva
2011-12	Novica Trajković	Navodi o prekomernoj upotrebi sile	Neprihvatljiva
2011-13	S.M.	Navodi o prekomernoj upotrebi sile, uskraćivanju prava na pravično suđenje i propust u poštovanju prava na privatni život	Neprihvatljiva
2011-14	Lindita Shabani	Navodno uskraćivanje prava na privatni i porodični život	Neprihvatljiva
2011-15	Samedin Smajli	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje i neopravdana kašnjenja u postupcima	Neprihvatljiva
2011-16	Avdyl Smajli	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje i neopravdana kašnjenja u postupcima	Neprihvatljiva
2011-17	Faik Azemi	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje	Neprihvatljiva
2011-18	Mykereme Hoxha	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca	Neprihvatljiva

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2011-19	Sefer Sharku	Navodno nepoštovanje obavezujuće sudske odluke	Neprihvatljiva
2011-20	X i 115 drugih podnosilaca žalbe	Navodni propust EULEX-a da zaštiti zdravlje i život lica koja žive u romskim kampovima zagađenim olovom	Povreda prava
2011-21	Ventor Maznikolli	Navodna neopravdana odlaganja od strane sudija EULEX-a u zakazivanju saslušanja pred Vrhovnim Sudom	Neprihvatljiva
2011-22	Hysni Gashi	Navodno uskraćivanje prava na pravično suđenje i navodna nekompetentnost EULEX sudija	Neprihvatljiva
2011-23	Hashim Rexhepi	Navodne povrede prava na slobodu i prava na pravično suđenje	Neprihvatljiva
2011-24	Predrag Lazić	Navodni propust u obezbeđivanju pravičnog saslušanja u razumnom vremenskom roku	Neprihvatljiva
2011-25	Shaip Gashi	Navodno uskraćivanje nemačke invalidske penzije	Neprihvatljiva
2011-26	Njazi Asllani	Navodno ne sprovođenje odluke, ne postupanje od strane EULEX-a	Neprihvatljiva
2011-28	Predmet Y	Navodno kršenje prava na poštovanje privatnog i porodičnog života.	Neprihvatljiva
2012-01	Qamil Hamiti	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje	Neprihvatljiva
2012-02	Arben Zeka	Navodni propust da se reši imovinsko pitanje	Neprihvatljiva
2012-03	Rexhep Dobruna	Navodno uskraćivanje prava na pravično saslušanje	Neprihvatljiva
2012-04	Izet Maxhera	Imovinski spor sa EULEX-om u Mitrovici	Neprihvatljiva
2012-05	Fatmir Pajaziti	Navodna povreda prava na slobodu i prava na pravično suđenje	Neprihvatljiva
2012-06	Predmet Z	Navodne povrede članova 10. i 11. UDLJP, članova 5. i 6. EKLJP, člana 9. MPGPP i člana 6. KPM	Neprihvatljiva
2012-07	Predmet I	Navodno ne postupanje od strane EULEX tužioca i EULEX Policije	Neprihvatljiva
2012-08	Predmet U	Navodna povreda člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (Konvencija)	Neprihvatljiva
2012-09	Predmet A	Navodne povrede članova 2, 3, 8, 9, 10 i 11. Konvencije	Povreda prava
2012-10	Predmet B	Navodne povrede članova 2, 3, 8, 9, 10 i 11. Konvencije	Povreda prava
2012-11	Predmet C	Navodne povrede članova 2, 3, 8, 9, 10 i 11. Konvencije	Povreda prava

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2012-12	Predmet D	Navodne povrede članova 2, 3, 8, 9, 10 i 11. Konvencije	Povreda prava
2012-13	Bejtush Gashi	Navodne povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2012-14	Valbone Zahiti	Navodna povreda člana 8. Konvencije	Povreda prava
2012-15	Shefqet Emerllahu	Navodna povreda člana 6. Konvencije, nesprovođenje istrage	Neprihvatljiva
2012-16	Kristian Kahrs	Navodna povreda člana 6. Konvencije, nepostupanje	Neprihvatljiva
2012-17	Predmet E	Navodne povrede članova 5. i 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2012-18	Hamdi Sogojeva	Navodna povreda člana 1. protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2012-19	Predmet H	Navodno oduzimanje imovine	Povreda prava
2012-20	Predmet G	Navodne povrede članova 3, 10, 11. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Povreda prava
2012-21	Mirko Krlić	Navodne povrede člana 9. Konvencije i člana 2. Protokola br. 4 Konvencije	Nema povrede prava
2012-22	Zoran Stanisić	Navodne povrede članova 3, 6 i 8. Konvencije i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Povreda prava
2012-23	Predrag Blagić	Navodne povrede člana 5. Konvencije i člana 2. Protokola br. 4 Konvencije	Uklonjena sa liste
2013-01	Predmet I	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2013-02	Arsim Krasniqi	Navodna povreda člana 3. Konvencije	Neprihvatljiva
2013-03	Goran Becić	Navodne povrede članova 13 i 14 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 Konvencije	Povreda prava
2013-04	J	Navodna povreda člana 6. Konvencije (pristup pravdi).	Neprihvatljiva
2013-05	Predmet K	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-06	Predmet L	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-07	Predmet M	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-08	Predmet N	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2013-09	Predmet O	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-10	Predmet P	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-11	Predmet Q	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-12	Predmet R	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-13	Predmet S	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-14	Predmet T	Navodne povrede članova 3, 5, 13 i 14. Konvencije	Nema povrede prava
2013-15	Gani Zeka	Navodne povrede člana 6. i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-16	Almir Susaj	Navodna povreda člana 3. i 8. Konvencije	Neprihvatljiva
2013-17	Ramadan Rahmani	Navodna povreda člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-18	Jovanka, Dragan, Milan Vuković	Navodna povreda člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-19	U	Navodna povreda člana 1. Protokola 1. Konvencije	Neprihvatljiva
2013-20	Shaip Gashi	Navodne povrede člana 1. of Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-22	Gani Gashi	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2013-23	V	Navodne povrede članova 6. i 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-24	Emin Maxhuni	Navodna povreda člana 1 Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-25	Milorad Rajović	Navodna povreda člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-26	Selami Taraku	Navodna povreda člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2013-27	Shaban Kadriu	Navodne povrede člava 6. i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-01	Nexhat Qubreli	Navodne povrede člana 5. i člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-02	Milica Radunović	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-03	Predmet A.Z.	Navodna povreda članova 3, 8 i 13. Konvencije	Uklonjena sa liste

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2014-04	Tomë Krasniqi	Navodna povreda članova 1, 3, 6, 14 i 17. Konvencije, člana Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-05	Mazlam Ibrahim	Navodne povrede članova 6. i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-06	Predmet B.Y.	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-07	Fitore Rastelica	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-08	C.X.	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-09	Rifat Kadribasic	Navodne povrede člana 6. i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-11	Predmet D.W.	Navodna povreda članova 2. i 3. Konvencije	Prihvatljiva
2014-18	Fitim Maksutaj	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Povreda prava
2014-19	Fahri Rexhepi	Navodne povrede člana 6. i člana 1. Navodna povreda Konvencije	Neprihvatljiva
2014-20	Mensur Fezaj	Navodna povreda člana 1. Navodna povreda Konvencije	Neprihvatljiva
2014-21	Shefki Hyseni	Navodna povreda člana 5. Konvencije	Uklonjena sa liste
2014-22	Ismajl Krapi	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-23	Shaip Selmani	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-24	Predmet J.Q.	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-25	Nuha Beka	Radni spor	Neprihvatljiva
2014-28	Selatin Fazliu	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-26	Ajet Kaçiu	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-27	Qerim Begolli	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-29	Shemsi Musa	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-30	Abdilj Sabani	Navodna povreda člana 1 Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-31	Predmet K.P.	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-32	L.O.	Navodna povreda članova 2. i 3. Konvencije	Povreda prava
2014-33	Arben Krasniqi	Navodna povreda članova 5. i 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-34	Rejhane Sadiku Syl	Navodna povreda članova 2. i 3. Konvencije	Prihvatljiva

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2014-36	Predmet Z.A.	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2014-38	Slavica Mikic	Navodna povreda člana 13. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-39	Musli Hyseni	Navodna povreda člana 5. Konvencije	Uklonjena sa liste
2014-40	Avni Hajdari	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Uklonjena sa liste
2014-41	Liridona Mustafa Sadiku	Navodna povreda članova 2. i 3. Konvencije	Neprihvatljiva
2014-42	Bujar Zherka	Navodne povrede članova 6. i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2015-01	Miloš Jokić	Navodne povrede članova 5, 6, 8, 9, 10 i 12. Konvencije	Neprihvatljiva
2015-03	Dekart Shkololli	Navodna povreda člana 8. Konvencije	Neprihvatljiva
2015-07	Dobrivoje Radovanović	Navodna povreda člana 6. i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2015-08	Afrim Berisha	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije	Neprihvatljiva
2015-09	Driton Hajdari	Navodna povreda člana 6. i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2015-10	Shaban Sylva	Navodna povreda člana 6. Konvencije	Neprihvatljiva
2015-13	Predmet W.D.	Navodna povreda članova 6. i 8. Konvencije	Neprihvatljiva
2016-03	Afrim Islami	Navodna povreda člana 6. i člana 1. Protokola br.1 Konvencije	Neprihvatljiva
2015-04	Nazmi Maloku	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2014-10	J.Q	Navodna povreda članova 2, 3 i 13. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-04	Valon Jashari	Navodna povreda članova 3, 6 i 8. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-02	V.E.	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-01	Skender Jashari	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2015-15	Đorđe Šmigić	Navodna povreda članova 2, 3, 8. i člana 2. Protokola br. 4 EKLJP	Neprihvatljiva
2015-12	U	Navodna povreda članova 6, 13 i 14. EKLJP	Neprihvatljiva
2015-11	Zvonimir Jovanović	Navodna povreda člana 6. i člana 1. Protokola br.1 EKLJP	Neprihvatljiva

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2015-06	X.C.	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2015-05	Teresa Peters	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2014-35	M.N.	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2015-14	Miodrag Konić	Navodna povreda članova 2, 3, 8. i člana 2. Protokola br. 4 EKLJP	Uklonjena sa liste
2015-16	Vuleta Vošić	Navodna povreda članova 2, 3, 8. i člana 2. Protokola br. 4 EKLJP	Uklonjena sa liste
2015-02	Ramadan Hamza	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 EKLJP	Neprihvatljiva
2017-03	Alfred Bobaj	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-36	Namon Statovci	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 i članova 9. i 11. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-33	Agron Bytyci	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-27	Afrim Islami	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-26	T.G.	Navodna povreda člana 8. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-25	Hilmi Krasniqi	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-08	Hamdi Hasani	Navodna povreda člana 8. i člana 1. Protokola br.1 EKLJP	Neprihvatljiva
2016-07	Mentor Qela	Navodna povreda člana 3, 6 i 17. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-06 /2017-04	Shpresim Uka	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2016-05	Axhemi Zyhdhi	Navodna povreda člana 6. člana 13. i člana 1. Protokola br.1 EKLJP	Neprihvatljiva
2013-21	Thomas Rusche	Navodne povrede članova 6. i člana 1. Protokola br. 1 EKLJP	Povreda prava
2011-27	F. i ostali	Navodni neuspeh u zaštiti svedoka, pravo na život	Povreda prava
2016-34	R.I. protiv EULEX-a	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 EKLJP	Neprihvatljiva
2016-35	Ndërmarrja Hoteliere Turistike Iliria Deçan protiv EULEX-a	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2017-01	A.Z. protiv EULEX-a	Navodna povreda članova 3, 6, 9 i 14 EKLJP	Neprihvatljiva
2017-05	Hysni Gash protiv EULEX-a	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2017-06	Feriz Gashi protiv EULEX-a	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2017-07	C.X protiv EULEX-a	Navodna povreda člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2011-20	X. i 115 ostalih protiv EULEX-a	Navodni neuspeh EULEX-a da zaštiti zdravlje i život osoba koje žive u romskim kampovima zagađenim olovom.	Treća i propratna odluka
2011-27	F. i ostali protiv EULEX-a	Navodno kršenje člana 2. EKLJP	Propratna odluka
2018-02	D.W. protiv EULEX-a	Navodno kršenje člana 2. EKLJP	Neprihvatljiva
2018-04	Afrim Islami protiv EULEX-a	Navodno kršenje člana 6. EKLJP	Neprihvatljiva
2018-03	E.V. protiv EULEX-a	Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 EKLJP	Neprihvatljiva
2017-02	Zufe Miladinović protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva, Povreda i propratna odluka
2016-28	S.H. protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva i povreda
2016-09	Milorad Trifunović protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva i povreda
2016-14	Milan Ađančić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva i povreda
2016-10	Dragiša Kostić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-11	Anđelija Brakus protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-12	U.F. protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-13	Miomir Krivokapić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-15	Dragan Janačković protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-17	Milijana Avramović protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
Odluke 2020. god.			
2016-10	Dragiša Kostić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Povreda prava
2016-11	Petar Brakus protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Povreda prava
2016-12	U.F. protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Povreda prava
2016-13	Miomir Krivokapić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Povreda prava
2016-16	Dobrivoje Vukmirović protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-17	Milijana Avramović protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Povreda prava i propratna odl.

Predmet	Podnosilac žalbe	Predmetno pitanje	Ishod
2016-18	P.K. protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Neprihvatljiva
2016-22	Radmila Šapić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva
2016-23	Q.J. protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva i povreda
2016-24	Vesko Kandić protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Prihvatljiva i povreda
2016-28	S.H. protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 2 i 3, EKLJP	Odbijena revizija i propratna odl.
2019-01	G.T. protiv EULEX-a	Navodno kršenje člana 3	Prihvatljiva i povreda prava
2020-01	Reihan Kaja protiv EULEX-a	Navodno kršenje članova 9 i 14	Neprihvatljiva